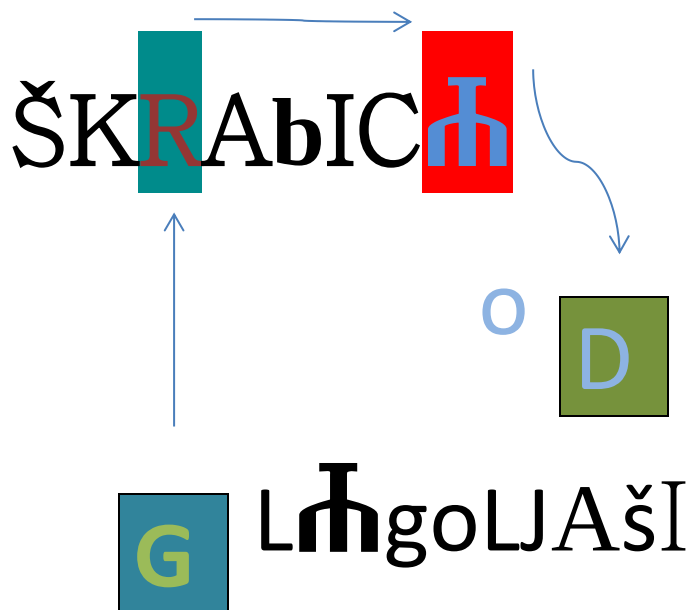

listopad 2018. / 21. susret mladih glagoljaša / OŠ S. S. Kranjčevića Senj

MOJ GRAD U SVOJOJ GLAGOLJICI

ՄՅԱՐ ՔԱՆԻՄԵ Խ ԳՄԱՅԱՐՅԱՐ ՔԱՄԻՔԱՅԹԱՐՅՎՅՃ

Dragi i vjerni čitaoc,

evo nas ponovno zajedno, po 21. put.

Vidim, narasli ste, veći ste za jednu cijelu godinu i iskustva koje vam je podarila.

I ja sam ove godine malo porasla kako bih u sebe spremila jednu cijelu gradsku jezgru: 20 ulica punih dječjeg glagoljanja i glagoljice! Naime, u duhu ovogodišnje teme Dana glagoljice: *Moj grad u svojoj glagoljici*, učenici naše škole sa svojim učiteljicama i razrednicima istražili su po jednu ulicu senjskog središta, njezinu prošlost i sadašnjost, a naziv ulice ispisali glagoljicom na drvenoj ploči.

Svoja otkrića o životu ulica učenici su predložili svim na 21. susretu mladih glagoljaša 19. listopada u školi u obliku lijepih i sadržajnih plakata te usmeno prezentirali. Nakon toga prošetali su tim ulicama i potražili svih dvadeset drvenih ploča s glagoljskim nazivima, prateći kartu s jasno predloženom rutom.

Ove godine pridružili su nam se i učenici senjskih područnih škola te 40 učenika OŠ S. S. Kranjčevića Zagreb!

Jako sam ponosna što su nam i ove godine došli u posjet predstavnici Staroslavenskog instituta i sudjelovali u našim Danima glagoljice. Kao uvod u glagoljaška zbivanja prezentirali su nam u školi zanimljiv portal o glagoljaškom *Misalu kneza Novaka* koji ove godine slavi okrugao rođendan i koji se u čast novom vremenu obukao u digitalno ruho, i postao nam dostupan.

Put kroz sadašnjost i prošlost našeg grada bio je zanimljiv i pun otkrića. Slojevi prošlosti bogate događajima, ljudima i njihovim djelima otkrivali su se pred nama i ispričali nam priču koja traje i čiji ste dio i vi.

Vaša Škrabica.

ŠTO SMO NAUČILI?

Stanovnici Sv. Filipa i Jakova zovu se **Filipjanci**, a stanovnice **Filipjanke**.

BROJEVI U GLAGOLJICI - Glagoljica nema posebnih znakova za brojeve, već slova prema mjestu u azbuci imaju i brojevnje vrijednosti.

Ljubo Stipišić - Delmata bio je hrvatski skladatelj i dirigent. Bio je osnivač i voditelj brojnih klapa. Utemeljio je časopis Bašćinski glasi i glazbenu ediciju Leut. Osnivač je brojnih festivala i smotra dalmatinskih klapa.

Bratovštine su društveno-vjerske, odnosno staleško-stručne udruge vjernika Osnovna im je zadaća njegovanje pobožnosti, dobrotvornosti i socijalne zaštite članova.

U godini obilježavanja hrvatske kulturne baštine učenici su kroz ovo putovanje potvrdili koliko je važno voljeti svoju domovinu i čuvati svoj identitet, upoznali su svoje vršnjake i razmijenili znanja te se svojim kućama vratili puni prekrasnih dojmova, ali i bogatiji za nova znanja koja su stekli na ovom Saboru.

Posebno ih se dojmio scenski prikaz Bitke kod Lepanta te uprizorenje filipjanskih bratovština iz 18.st.

Ozarena lica naših glagoljašica u Svetom Filipu i Jakovu

Učiteljica Branka Zrinski:

Već drugi put sam sudjelovala na Saboru malih glagoljaša u Sv.Filipu i Jakovu. Ta višednevna manifestacija okuplja velike i male glagoljaše iz cijele Hrvatske i na zanimljiv način približava glagoljicu svim sudionicima.

Učilo se kroz različite aktivnosti kao što su: kreativne radionice, terenska nastava, koncert, kazališna uprizorenja i predavanje. Uz sve to imali smo vremena i za odmor koji smo iskoristili za šetnju i kupanje.

Sabor glagoljaša primjer je kako se može naučiti nešto novo, razmijeniti iskustva, a sve to u ugodnom druženju. Ovo iskustvo preporučujem svima koji su zainteresirani za glagoljicu.

TO KNOW IS TO WIN – ZNATI JE POBIJEDITI

S tom porukom posjetili su nas gosti Staroslavenskog instituta iz Zagreba predvođeni dr.sc. Ivanom Boticom.

Učenicima 4.,5. i 6.razreda prezentirali su Misal kneza Novaka na jedan suvremen i zanimljiv način, tj. u digitalnom obliku. Ono što je bilo najzanimljivije učenici su pomoću interaktivnih igrica u kompjutorskoj učionici opet učili glagoljicu. Za svoj trud bili su nagrađeni prigodnim poklonima.

S prof. Ivanom Boticom kojeg smo već ranije upoznali razvijali smo strategiju za provođenje projekta koji će se održati povodom 21.susreta glagoljice u OŠ S.S.Kranjčevića Senj.

Misal kneza Novaka iz godine 1368. jedna je od najljepših hrvatskih glagoljičkih knjiga, sada pohranjen u Nacionalnoj knjižnici u Beču. Misal sadrži najstarije poznate hrvatske stihove pisane glagoljicom, stihovi kneza Novaka pisani su na čakavštini sa elementima crkvenoslavenskoga.

Školski projekt *Moj grad u svojoj glagoljici*

Naš grad kamena je knjiga u kojoj su stoljeća duge povijesti ostavila trag i ispisala priču koja traje. Naučiti čitati iz kamene knjige znači doista upoznati svoj grad.

Veliko i važno poglavlje priče o gradu ispisano je glagoljicom. Njome su u srednjem vijeku uklesivane poruke u dovratnike i zidove crkava i kuća, o čemu svjedoči 11 glagoljskih natpisa pronađenih u Senju. Na glagoljici su se ovdje i tiskale knjige. 7 knjiga, od kojih dvije inkunabule, tiskano je u senjskoj glagoljskoj tiskari u vrijeme kada se malo koja zemlja mogla pohvaliti tiskarskim strojem.

Stoga, znati čitati Senj, znači i znati čitati glagoljicu. Odali smo joj počast ispisujući njome nazive ulica sadašnjeg Senja na drvenim pločama.

Informacije o gradu i svojoj ulici ili trgu svaki je razred ili škola (područne škole i zagrebačka škola) skupljao na svoj način, ovisno o tome što mu je zadana ulica zadala svojom poviješću.

Prije nego se podsjetimo što su učenici iščitali iz njegovih ulica i trgova, zidina i portuna, dobro je prisjetiti se puta kojim su prošli sa svojim učiteljicama i razrednicima da bi došli do znanja i informacija.

Odgovor na to pitanje potražile su naše mlade novinarke: **Lucija Vučić, Lucija Prpić, Klara Prpić i Lorena Prodanić iz 7. a razreda** ujedno se raspitavši i koje otkriće je učenicima bilo najzanimljivije, što misle o ovakvim projektima i zašto je dobro baviti se svojim gradom na ovaj način.

Razredi su istraživali zadani dio senjske jezgre na sljedeće načine:

- proučavajući kartu Senja
- na licu mjesta, u samoj ulici ili trgu
- na internetu
- u knjigama (senjskim vodičima, povijesnim knjigama, Senjskim zbornicima)
- u Gradskom muzeju gdje ih je sve strpljivo dočekivala gospođa Blaženka Ljubović, ravnateljica muzeja, te nesebično podijelila svoje veliko znanje o gradu i iskustvo u njegovom čuvanju
- do informacija su dolazili i zahvaljujući znanju svojih učitelja i razrednika.

3.b je prošetao trgom više puta te u Gradskom muzeju potražio odgovore na pitanja o Frankopanima i povijesnim građevinama na trgu (Frankopanski trg). Otkriće su im bile informacije o Staroj gradskoj vijećnici, kraj koje svakodnevno prolaze te priznali da im je cijeli projekt zanimljiv zbog toga što će saznati više o povijesti svoga grada.

*Ovakvo istraživanje je dobro da proširimo svoje znanje o gradu, da ga još više volimo i čuvamo, zaključio je **4.b**.*

2.b je naučio da je Senj bogat poviješću i da svaka ulica nešto znači. Najzanimljivije im je bilo naučiti kako je nastao naziv njihove ulice (Ulica zad magistrata).

1.b zajednički je zaključio da su ovakva istraživanja dobra jer tu živimo i jer se moramo brinuti o svom gradu – *jer grad je slika sviju nas*.

1.a je objasnio kako je proučio svoj trg. *Prvo smo išli tražiti trg i šetali. Kad smo ga našli, najzanimljivija nam je bila fontana (koja je nažalost pokvarena). Saznali smo da je Mirko Ožegović bio dobrotvor, da je bio biskup i da je stvorio gimnaziju i osnovao đачki dom (konvikt). Dobrotvor znači, dalje su pojasnili naši prvaši, da je činio dobro za naš Senj.*

Ovo je dobar način da bolje upoznamo svoj grad, saznamo nešto novo i više volimo svoj grad.

3.a je objasnio da su ovakva istraživanja dobra jer je Senj mali i lijepi grad i zato što oni tu žive i zanima ih prošlost njihovoga grada.

2.a je otkrio da je na današnjem Pavlinskom trgu bila crkva sv. Nikole, što im je bilo zanimljivo. *Ovakvim istraživanjima bolje upoznajemo svoj grad.*

Višim razredima ovo je bilo *fora* iskustvo. Upoznali su brojne kulturno – povijesne spomenike. Neka su ih otkrića iznenadila, a neka i zabrinula, pogotovo ona o nebrizi stanovnika za kulturna dobra s kojom se znalo susretati kroz prošla desetljeća.

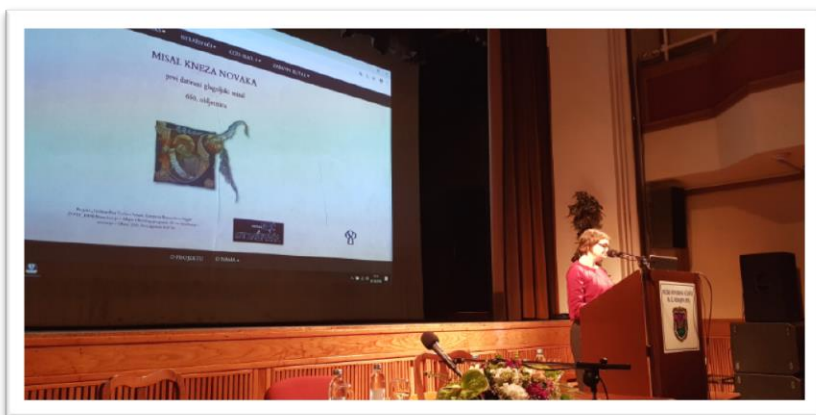

Drugoga dana 20. listopada 2018., u Pučkome otvorenom učilištu M. C. Nehajeva u Senju održala se znanstveno-popularna tribina pod naslovom *Misal kneza Novaka*: znanstveno-popularna tribina u povodu 650. obljetnice od njegova nastanka. Susret se organizirao u suradnji sa Staroslavenskim institutom iz

Zagreba, krovnom znanstvenom institucijom za hrvatsko glagoljaštvo. Znanstvenici iz Staroslavenskog instituta, najprije su predstavili novu mrežnu stranicu s brojnim linkovima o samom misalu (dr. sc. Sandra Požar), potom povijesni trag o knezu Novaka i njegovoj obitelji (dr. sc. Ivan Botica) i književne prinose iz samoga misala (dr. sc. Andrea Radošević), a na tribini je sudjelovala i prof. dr. sc. Sanja Zubčić s Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci koja je govorila o jeziku navedenoga misala.

Susret u uredu ravnateljice sa znanstvenicima i predstavnicima Grada.

Ovom znanstvenom tribinom završeni su ovogodišnji Dani glagoljice u Senju, koji su u dva dana trajanja ponudili nova viđenja glagoljice u Senju i Hrvatskoj – iz perspektive učenika i znanstvenika.

20 ulica i trgova čeka da ponovno prođemo njima. Ovaj put listajući Škrabicu.

Krenimo...

„Dok prostori ulica teku, prostori trga miruju, njihova funkcija nije u tome da služe prometu, nego su to mjesta sastajanja, druženja, odlučivanja u srednjem vijeku.“

Trg Cilnica ili Velika placa kako je mnogi Senjani nazivaju najveći je trg u gradu.

Izgrađen je u 14. st. unutar zidina grada Senja. Najraniji zapis o trgu potječe iz 1340. g.

Na sredini trga smještena je fontana koju je početkom 19. st. sagradio ing. Konrad Zettel, a 1845.renovirao graditelj K. Knežić.

Fontanu okružuju stare građevine od kojih je najpoznatiji Gradski Kaštel poznatiji po imenu Ožegovićianum. Podignut je paralelno sa izgradnjom zidina,kao utvrda s posadom koja će štititi grad Senj od neprijatelja. Kaštel je bio upravno središte senjsko-vinodolskih, krčkih i modruških knezova Frankopana.

PIROGRAFIJA:
tehnika koju je 4.a koristio na svojoj ploči predstavlja najstariji način slikanja gdje se umjesto boje, kista i papira upotrebljava vatra, drvo ili koža.

Danas je Kaštel nažalost zapušten i čeka obnovu.

S istočne strane uz Kaštel su 1779. godine otvorena Velika vrata na kojima završava Jozefinska cesta Karlovac-Senj.

Na trgu se nalazila i barokna crkva Sv. Duha u pjesmama opjevana kao crkva Ružica. U sklopu crkve bio je hospicij – prenočište za starce i gradsku sirotinju, te sklonište za putnike. Pored crkve nalazilo se sjemenište i filozofsko učilište franjevačkog samostana u sklopu kojeg je bila i crkva Sv. Franje. Zgrada u kojoj je danas Gradska knjižnica nekada je bila Hotel Zagreb.

S južne strane Cilnice sagrađene su dvokatne kuće u kojima su živjele poznate senjske obitelji. Kuća obitelji Jurja Demellija služila je u 18. st. kao magazin soli.

TRG CILNICA

Trg Cilnica ili Velika placu kako je mnogi senjani nazivaju najveći je trg u gradu. Izgrađen je u 14. st. unutar zidina grada Senja. Najraniji zapis o trgu potječe iz 1340. godine. Kako je na Cilnici nekada bilo i sajmište, svim trgovcima je dolaskom u Senj krajnji ili centralni cilj bio trg, pa se pretpostavlja da je naziv Cilnica dobila upravo po riječi cilj.

Na sredini trga smještena je fontana koju je početkom 19. st. sagradio inženjer Konrad Zettel, a 1845. renovirao graditelj Katian Knežić. Fontani okružuju stare građevine od kojih je najpoznatiji Gradski Kaštel poznatiji po imenu Ožegovićanum. Podignut je paralelno sa izgradnjom zidina, kao utvrda s posadom koja će štititi grad Senj od neprijatelja. Kaštel je bio upravno središte senjsko-vinodolskih, krčkih i modruških knezova Frankopana. Unutar Kaštela bila je i Garnizonska kapela sv. Margarete. Poslije je bio sjedište Senjske kapetanije krajem 19. st. preuređen je u dom za mladež - Konvikt Ožegovićanum. Bio je namijenjen sinovima siromašnih obitelji izvan Senja koje nisu mogle snositi troškove školovanja djece. Na drugom katu Konvikta bila je kapelica Srca Isusova. Danas je Kaštel nažalost zapušten i čeka obnovu.

S istočne strane uz Kaštel su 1779. godine otvorena Velika vrata na kojima završava Jozefinska cesta Karlovač-Senj.

Današnji trg Cilnica spada u najljepše barokne trgove ne samo u Senju već i u Hrvatskom primorju i zato ga treba sačuvati od propadanja.

Na trgu se nalazila i barokna crkva Sv. Duha u pjesmama opjevana kao crkva Ružica. U sklopu crkve bio je hospicij - prenočište za starce i gradsku sirotnicu sklonište za putnike. Ispod crkve je bila kriptu s grobovima. Kasnije je crkva prenamijenjena u privatnu stambenu zgradu, pa je time onemogućeno istraživanje kripe.

Pored crkve nalazilo se sjemenište i filozofsko učilište franjevačkog samostana u sklopu kojeg je bila i crkva Sv. Franje. Zgrada sjemeništa kasnije je oduzeta crkvi. U njoj su bili uredi Gradskog poplavarstva i Općinsko vijeće. Danas je opet vraćena biskupiji i pokušava se revitalizirati.

Zgrada u kojoj je danas Gradska knjižnica nekada je bila hotel Zagreb.

S južne strane Cilnice sagrađene su dvokatne kuće u kojima su živjele poznate senjske obitelji. Kuća obitelji Jurja Demelića služila je u 18. st. kao magazin soli.

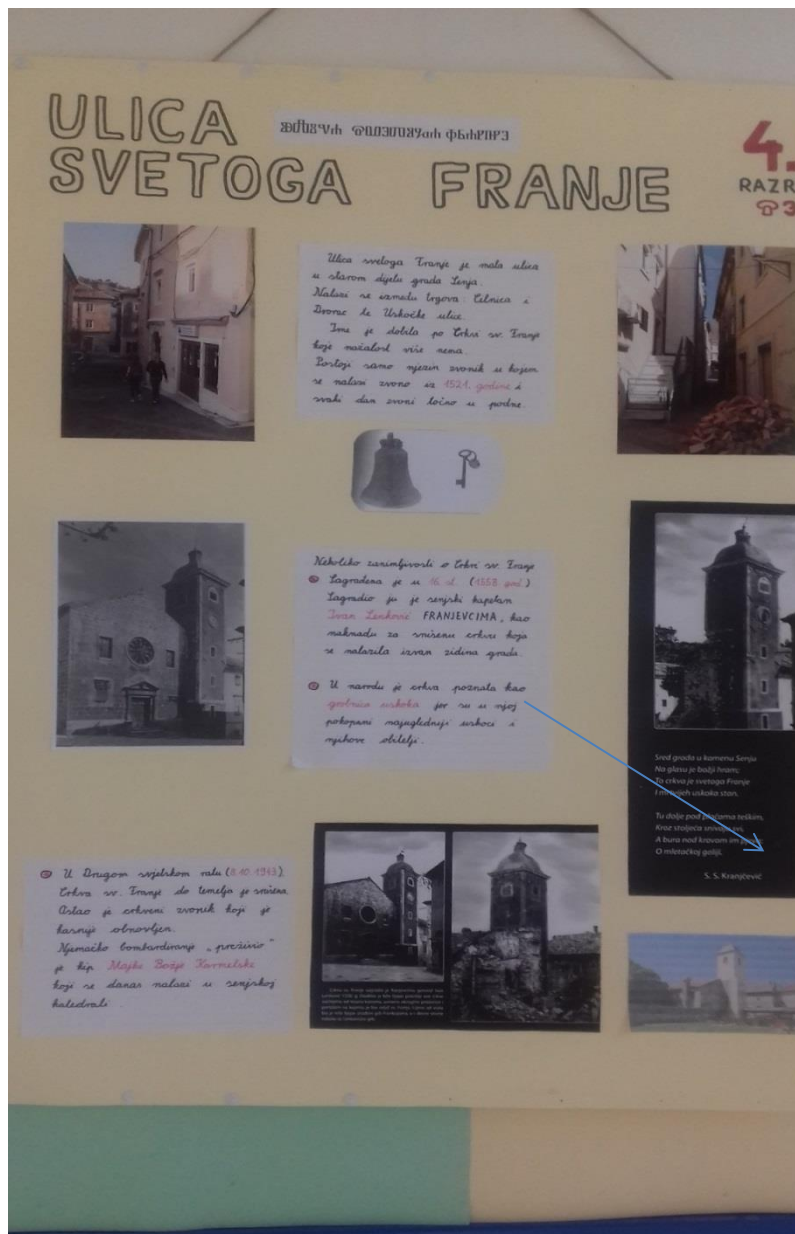
Kako je na Cilnici nekada bilo i sajmište, svim trgovcima je dolaskom u Senj krajnji ili centralni cilj bio trg, pa se pretpostavlja da je naziv Cilnica dobila upravo po riječi cilj.

Današnji trg Cilnica spada u najljepše barokne trgove ne samo u Senju već i u Hrvatskom primorju i zato ga treba sačuvati od propadanja.

Ulica svetoga Franje nalazi se između trgova Cilnica, Dvorac i Uskočke ulice. Ime je dobila po Crkvi svetoga Franje koje nažalost više nema. Postoji samo njezin zvonik koji je obnovljen i u kojem se nalazi zvono iz 1521.g. i koji zvoni svaki dan točno u podne.

Nekoliko zanimljivosti:

- Crkva je sagradio senjski kapetan Ivan Lenković u 16. st. franjevcima, kao naknadu za srušenu crkvu koja se nalazila izvan zidina grada
- U narodu je crkva poznata kao grobnica uskoka jer su u njoj pokopani najugledniji uskoci i njihove obitelji

S.S.Kranjčević
Uskočke elegije

Sred grada u kamenu Senju
Na glasu je božiji храм;
То црква је светог Франје
И мртвих uskoka стан.

Ту доље под плочама тежким,
Кроз stoljeća snivaju сви,
А буре над кровом им пјева о
млетачкој галији.

Učenici 6.a vrlo maštovito su predstavili svoju ulicu.

Istražili smo

Najpoznatija ulica grada Senja koja se nalazi u staroj gradskoj jezgri i koja je skrivena od znatiželjnih pogleda prolaznika i turista je Uskočka ulica. U njoj se tajnovito krije kuća sa skalinadom, verandom i lukovima te renesansna kuća s grbom nepoznatog patricija.

Uskočka ulica je zapravo „pravi, senjski dragulj“. Pitate se zašto – zato jer je prekrasan, nedirnuti primjer srednjovjekovne arhitekture i slijepih ulica.

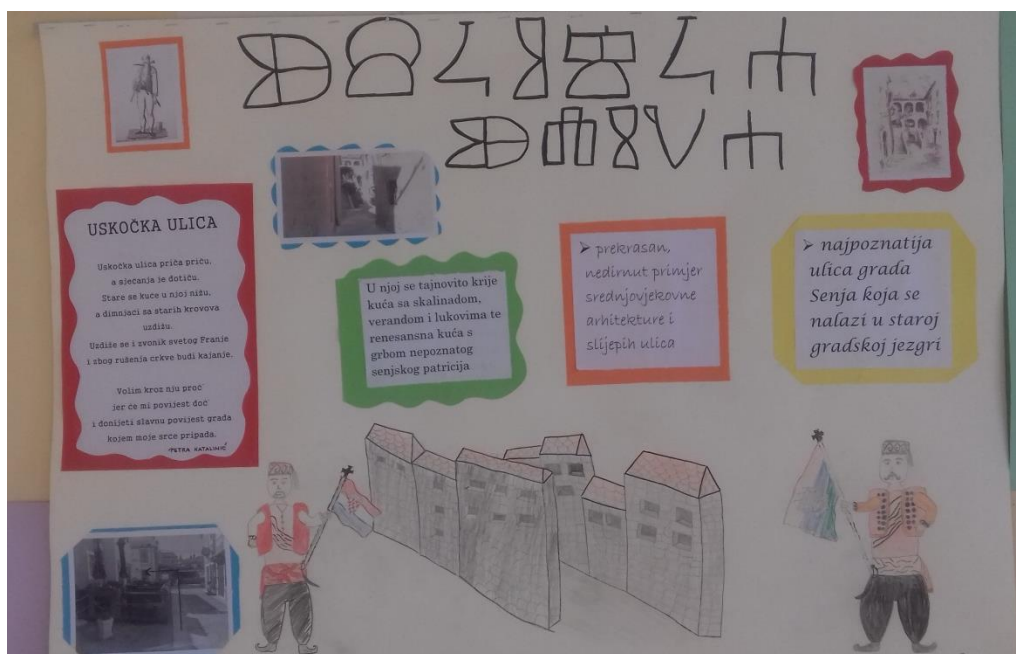
USKOČKA ULICA

Uskočka ulica priča
priču,
a sjećanja je dotiču.
Stare se kuće u njoj nižu,
a dimnjaci sa starih
krovova uzdižu.
Uzdiže se i zvonik svetog
Franje
i zbog rušenja crkve budi
kajanje.
Volim kroz nju proć
jer će mi povijest doć
i donijeti slavnu povijest
grada
kojem moje srce pripada.

Petra Katalinić, 6.a

Oni su bili hrabri borci i neustrašivi pomorci. Na svojim malim, dugim i brzim brodovima plovili su Jadranskim morem osporavajući Veneciji vlasništvo na Jadranu. Uskoci su bili prvi naši borci koji su počinili velika junaštva i pridonijeli borbi protiv Turaka i Mlečana . U borbi su bili neustrašivi, u oskudici izdržljivi, a u lukavstvu nenadmašivi. Kao katolici po vjeri držali su do starih običaja i zadane riječi, bili su primjerenog moralnog života i nadasve odani svome domu i borbi za slobodu.

U šetnji gradom mi, sedmaši, uspjeli smo „zalutati“. Uz kartu i sve upute, skrenuli smo krivo i više puta prošli istom ulicom. Ali nema veze, utvrdili smo gradivo i shvatili kako se naš grad za koji smo mislili da ga znamo u dušu, zna s nama našaliti i poigrati skrivača.

Stari trg nalazi se u zaštićenoj urbanističkoj povijesnoj jezgri grada Senja, upisanoj u Registar nepokretnih spomenika kulture Ministarstva kulture RH. Do njega se dolazi iz najstarijih i najvažnijih senjskih ulica: P.R.Vitezovića, Đ.Daničića, P.Preradovića te trga Cimiter.

Danas se na mjestu nekadašnje biskupijske zgrade nalazi dvokatna kuća obitelji Krmpotić. Ta kuća svojim izgledom narušava ambijent i umanjuje ljepotu romaničkih elemenata sačuvanih na južnoj strani apside katedrale.

Zanimljivost:

Prilikom uklanjanja ratnih ruševina stare biskupije, a tijekom izgradnje kuće obitelji Krmpotić pronađeni su kasnoantički grobovi te ostaci antičkog hrama i podnog mozaika kao i antički spomenik Magnae Mater (danas se nalazi u lapidariju Muzeja) koji je pripadao tom hramu.

OŠ S.S.Kranjčević Zagreb

Daničićeva ulica – u čast uskočke obitelji Daničić.

Na portalu jedne kuće s desne strane nalazi se uskočka glava. Uskočka glava je dio običaja da se postavi na pojedine kuće kao kameni detalj. Pojedine kuće imaju monumentalne portale(uskočke reljefe i simbole).

შეფუთვითი სახლის ფორმირება
ფორმირების სტილის განმარტება

ფორმ - მონუმენტა

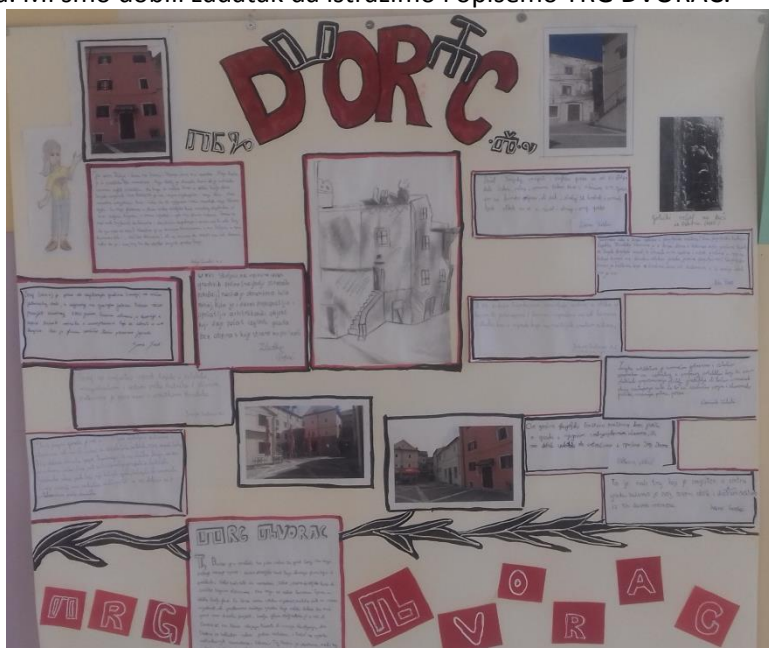
renesansna kuća izgrađena
potkraj 15. st. ima krasnu
venecijansku *triforu* – prozor
na 2. katu. U 16. i 17. stoljeću
pripadala je slavnoj uskočkoj
obitelji: vojvodama
Daničićima

Daničićeva ulica
najzastupljenija je
portalima – kamenim
pročeljima kuća

Koliko su držali do časti, možda nam najbolje opisuje slijedeći događaj. Jednom prilikom, dok je ondašnji uskočki nadvojvoda Đuro Daničić, sa svoji lađama ordinirao po Neretvanskoj dolini, koja je tada bila u vlasti Turaka a na samoj granici sa Dubrovačkom Republikom, pozovu njega Dubrovčani na pregovore u vezi obustave napada na Turke. Nadvojvoda im u početku nije vjerovao i nije im htio doći ali kad su se ovi zakleli u ime Kristovo, pristane i ode sa još sedam svojih vojvoda. Međutim Dubrovčani ih pobiju, odrube im glave, te nabiju nadvojvodu glavu na kolac i stanu s njom mahati sa svojih zidina prema uskočkim lađama, koje su bile nedaleko usidrene. Kad su to Uskoci vidjeli, otplove natrag u Senj. Još dok su plovili izaberu novog nadvojvodu, sina ubijenog, koji se isto zvao Đuro Daničić. Tada se zakunu na krvavu osvetu Dubrovčanima. Naredne tri godine neprekidno su napadali dubrovačke trgovačke brodove, nakrcane svakojakim blagom, ali nisu ništa uzimali od toga blaga, nego bi odvuclli te brodove na pučinu i tamo ih potapali zajedno sa teretom i posadom. Nakon tri godine odlučili su da ipak zadrže plijen koji su kasnije prodavali Mlečanima, a Turke i Mlečane koje bi zatekli na brodu bi zarobili a Dubrovčane bi odmah pobili. Taj bijes Uskoka je trajao punih 25 godina. Dubrovčani su molili i papu i vladare da posreduju ali ništa nije uspijevalo. Jednom su sami Dubrovčani pokušali da umilostive Uskoke pa su poslali dar od dvadeset hiljada dukata, što je ove još više ogorčilo pa su poslali natrag izaslanstvo zajedno sa darom uz poruku, da će se već oni pokajati, što su mogli i pomisliti da će Daničići prodati krv svoga oca.

Ove godine glagoljsku baštinu pričamo kroz priču o gradu i njegovim srednjevjekovnim ulicama. Mi smo dobili zadatak da istražimo i opišemo TRG DVORAC.

To je mali trg koji je smješten u centru grada, sačuvao je svoj izvorni oblik i dio arhitekture iz davnih vremena.

*Ja sam Katja i živim na trgu Dvorac.
Učenica sam 7. c razreda. Moja kuća je u
prošlosti bila samostan. Moja obitelj je
obnovila kuću, ali je zadržala izvorni izgled
pročelja. Na trgu se nalazi špina u obliku
lavlje glave. Senjski umjetnik VAN
MARGETA je na svojim djelima
ovjekovječio i moju ulicu. Naši razredni
umjetnici Božo i Luka su po njegovom crtežu
nacrtali svoje likovno djelo. Sa trga gledamo*

*u plava vrata obiteljske kuće poznatog
oduzetnika iz XIX. stoljeća Krajača, o
čemu svjedoči i grb na plavim vratima.
Danas se naš mali trg koristi za koncerte i
društvena događanja (za sve one ki vole Senj
i ki ga nose va vrcu). Navodno je po stranim
kroničarima u XIV. stoljeću u tim kućama
bilo i „utočište zločinaca“, ali mi znamo da
USKOCI nisu bili zločinci, tako da je i moj
trg bio dio viteške povijesti grada Senja.*

Istražujući,
naučili smo:

- stara jezgra grada već je u X. stoljeću opkoljena zidinama i utverdama, ali su ih Tatari u XIII. stoljeću oštetili
- u XV. stoljeću Frankopani obnavljaju zidine u obliku u kojem ih poznajemo i danas. Izgrađene su od kamena i žbuke, kao i zgrade koje su nastajale unutar zidina
- senjska arhitektura je siromašna grbovima i ostalim ornamentima na sakralnoj i profanoj arhitekturi koji bi nam olakšali prepoznavanje obitelji graditelja ili točan vremenski okvir nastajanja iste. Za to su zaslužne vojne i ekonomske prilike, razaranja, potresi, požari...
- pečat senjskoj povijesti i izgledu grada od XV. stoljeća dali su uskoci - ratnici i pomorci. Nakon Mira s Mlečanima 1617. godine, oni su formalno protjerani, ali duh i običaji tih hrabrih i ponosnih ljudi utkali su se u život i običaje i ovog grada
- slavenskom duhu u Senju svjedoči i glagoljaška baština (prva glagoljaška tiskara u Republici Hrvatskoj osnovana je u Senju. Dana 7. kolovoza 1494. godine tiska se Senjski glagoljski misal, a između 1494. godine i 1508. godine u njoj se tiskaju knjige na starohrvatskom jeziku, pisane glagoljicom).

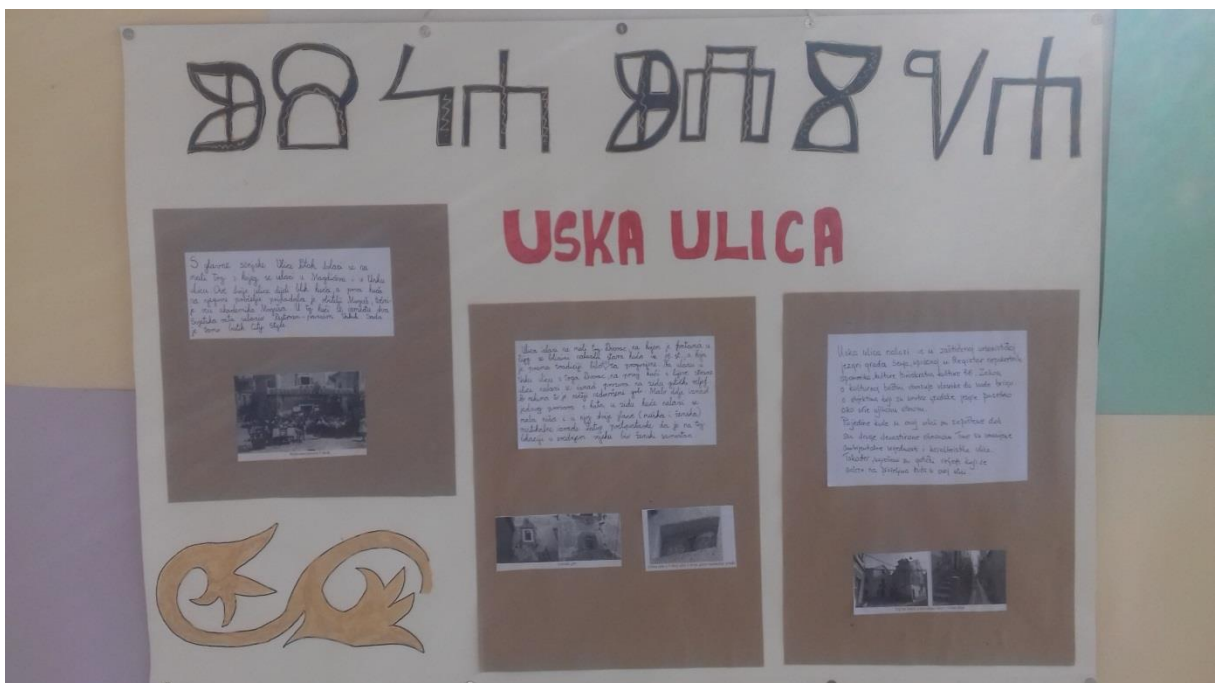

Mi se nismo pitali, zašto se ulica zove uska ulica. Znali smo odmah. Zaista je uska i zato vrlo interesantna.

S glavne ulice Potok dolazi se na mali trg s kojeg se ulazi u Magdićevu i Usku ulicu. Ove dvije ulice dijeli blok kuća, a prva kuća na njegovu pročelju pripadala je obitelji Moguš. U toj kući se između dva svjetska rata nalazio restoran Uskok.

Na ulazu u Usku ulicu s trga Dvorac, na prvoj kući s lijeve strane iznad prozora na zidu nalazi se gotički reljef.

Uska ulica nalazi se u zaštićenoj urbanističkoj jezgri grada i po tome Zakon o kulturnoj baštini obvezuje vlasnike da vode brigu o objektima posebice ako se vrše neki radovi. Pojedine kuće su jako zapuštene dok su druge devastirane obnovom. Time su umanjene ambijentalne vrijednosti i karakteristike ulice. Također, ugroženi su gotički reljefi koji se nalaze na pročeljima kuća.

GLAVNA SENJSKA ULICA

Ulica Potok dobila je ime jer je njome u staro doba protjecala bujica i ulijevala se u more.

Tu se nalazi i rodna kuća književnika Vjenceslava Novaka sa spomen pločom.

Nekoć je tu bila štedionica, najstariji senjski novčani zavod iz 1783.g.

Kako potok već davno ne teče, Senjani pjevaju:

Svaki potok teče, teče

Samo senjski potok ne!

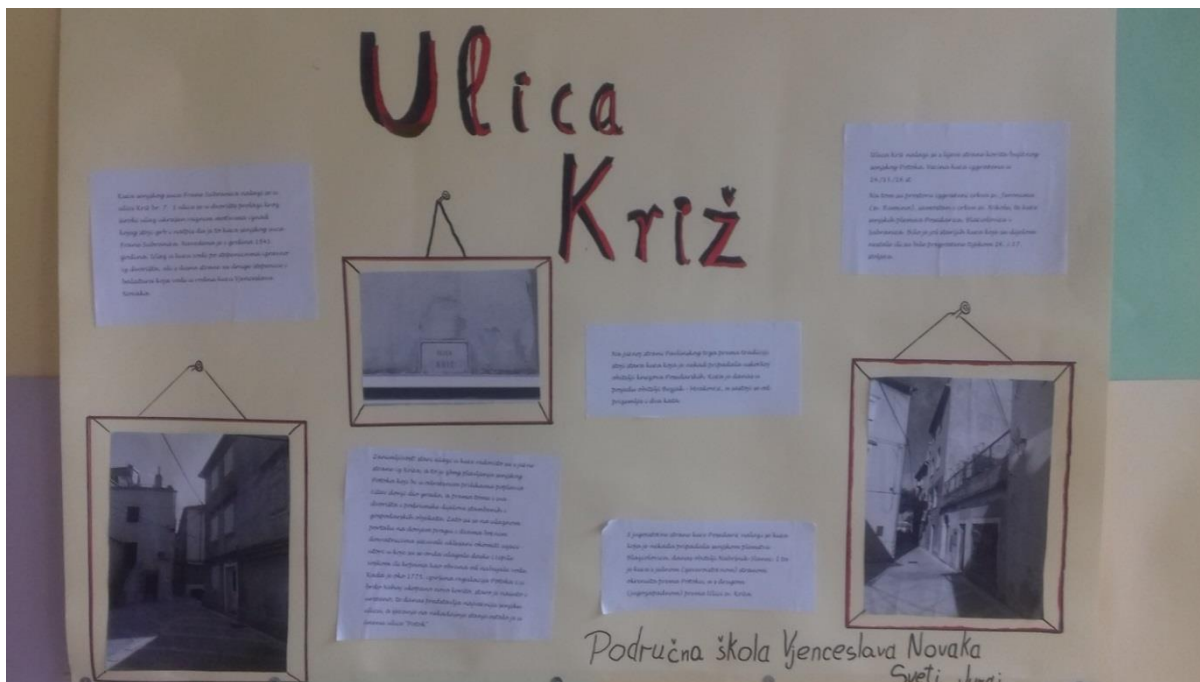

22 učenika područne škole iz Svetog Jurja predstavili su jednu vrlo kratku, ali zato vrlo staru ulicu. Riječ je o ulici Križ.

Ona se nalazi u samome centru grada, pored Pavlinskog trga. Svojim tijekom prati ulicu Potok, ali s unutrašnje, lijeve strane, promatramo li more. Do nje se dolazi skretanjem lijevo kod caffe bara Križ. Budući da ima izlaz na Pavlini trg, dakle samo središte grada, oduvijek je bila interesantna trgovcima.

Ulica Križ nalazi se s lijeve strane korita bujičnog senjskog Potoka. Većina kuća izgrađena je u 15./16. stoljeću. Na tom su prostoru izgrađeni crkva sv. Jeronima (sv. Rumina), samostan i crkva sv. Nikole, te kuće senjskih plemića Posedarića, Blažiolovića i Subranića. Bilo je još starijih kuća koje su dijelom nestale ili su bile pregrađene tijekom 16. i 17. st.

Kuća senjskog suca Frane Subranića nalazi se u ulici Križ br. 7. S ulice se u dvorište prolazi kroz široki ulaz ukrašen motivima iznad kojeg stoji grb i natpis da je to kuća senjskog suca Frane Subranića. Navedena je i godina 1541.

Vrlo blizu je i ulaz u kuću Vjenceslava Novaka.

Zanimljivost

Stari ulazi u kuće redovito su s južne strane iz Križa, a to je zbog plavljenja senjskog Potoka koji bi poplavio čitav donji dio grada, a prema tome i sva dvorišta i podrumске dijelove stambenih i gospodarskih objekata.

Kada je oko 1775. izvršena regulacija Potoka i u brdo Nehaj ukopano novo korito, staro je nasuto i uređeno, te danas predstavlja najvažniju senjsku ulicu, a sjećanje na nekadašnje stanje ostalo je u imenu ulice „Potok“.

Pavlinski trg nosi naziv po PAVLINIMA-REDU BRAĆE SV.PAVLA PUSTINJAKA, osnovanom u 13.stoljeću.

1634.g. dobivaju crkvu i samostan sv.Nikole u Senju, na prostoru današnjeg Pavlinskog trga.

Tu je i kuća koja je pripadala uskočke obitelji knezova Posedarskih. Na njoj se vidi grb obitelji Posedarić.

Senjani se ovdje rado zadržavaju. Na trgu se održavaju razna kulturno-društvena događanja.

JESTE LI ZNALI

- da su izvan Senja postojala dva pavlinska samostana, u Spasovcu i Sv.Jeleni;
- da su pavlini promicali glagoljicu i hrvatski jezik;
- da 1725.g. u Senju otvaraju gimnaziju;
- da 1780.g. vode i nautičku školu;
- da je oltar Žalosne Gospe nakon zatvaranja samostana prenesen u senjsku katedralu;
- da je spomenik „Na vječnoj straži” (Tri mornara) djelo kipara Ivana Vukušića, rođenog u Živim Bunarima pokraj Jablanca ?

Kako danas izgleda? Sasvim obično. Uska kamena ulica okružena visokim zgradama. Fasade nisu lijepe, stare su i oguljene, isprane boje. Dodatno ih „krase“ električni vodovi. Jedino se na zidu jedne kuće ističe lijepi oltar Majke Božje (središnja fotografija na plakatu).

Nekad su Ruminja vrata bila jedna od vrata na starim zidinama, a danas imamo istoimenu ulicu kao spomen na našu senjsku prošlost.

Ruminja vrata? Naziv ulice? Nitko u razredu nije znao gdje se u našem gradu ta ulica nalazi. Onda smo krenuli u šetnju. Prije toga stigla je pomoć: plan grada s označenim ulicama.

Iznenađenje –

svakodnevno prolazimo tom ulicom. U ulicu se ulazi s Pavlinskog trga, a izlazi se na Frankopanski trg. U njoj su se smjestile cvjećarna „Maja“, gostionica „Crni Niko“ i mesnica „Zvonimir“.

Istraživali smo zašto se tako zove i saznali da je ime dobila po crkvi sv. Jeronima koji se u pučkom govoru zvao Rumin.

Bojana Butorac

I ova ploča rađena je tzv.pirografijom koju su osmašice A razreda savladale i postale vrlo vješte u toj tehnici.

Pojam Rumin nalazi se i u Senjskom statutu iz 1380.g.(praznik Sv.Rumina se štovao u Senju)

→ kroz stoljeća mjesto najvažnijih gradskih događanja.

Mijenjao je nazive: Bakačev trg, Trg žrtava fašizma, a svi ga zovemo **Mala placa**.

Frankopani su kneževska obitelj s otoka Krka. U Senju su vladali od 13. do 15.st. Pod njihovom mudrom upravom grad se razvijao društveno, politički, gospodarski, kulturno. Uznapredovalo je graditeljstvo, trgovina i pomorstvo. Senj je tada bio najvažnija luka.

Pomagali su kulturna nastojanja glagoljaša, spominju se u mnogim glagoljaškim ispravama kojima poklanjaju ili potvrđuju već poklonjena zemljišta: vinograde, kuće...

U senjskom statutu spominje se Kampuzija, Gradska vijećnica koja je tada imala značajnu ulogu u životu grada, mjestu gdje su se vršile različite javne službe, održavale sudbene rasprave i općinske sjednice.

Nalazila se i kuća uskočkih nadvojvoda Daničića.

Razrušena je kuća obitelji Sachi, kasnije obitelji Vranicani.

3.b je istražio: „Zašto se u Gradsku vijećnicu ulazilo prema dolje?“

Zato što se, još davno, tlo nasipavalo jer je more bilo čak do Velikih vrata!

Zamislite, na mjestu ovog trga nekada davno je bilo more!!!

Mi, učenici I.b razreda, tek smo krenuli u školu i naučili nekoliko slova. Znamo da su to slova latinice. Znamo i to da sada obilježavamo Dane glagoljice. To je staro, staro pismo kojim se nekad pisalo.

Radovali smo se jer smo i mi sudjelovali u slavljenju toga pisma. Zadatak nam je bio da istražimo Trg Cimiter.

Poigrali smo se bojama i napravili lijepu ploču s natpisom, a saznali smo slijedeće:
Trg Cimiter povezuje važne kulturno povijesne spomenike:

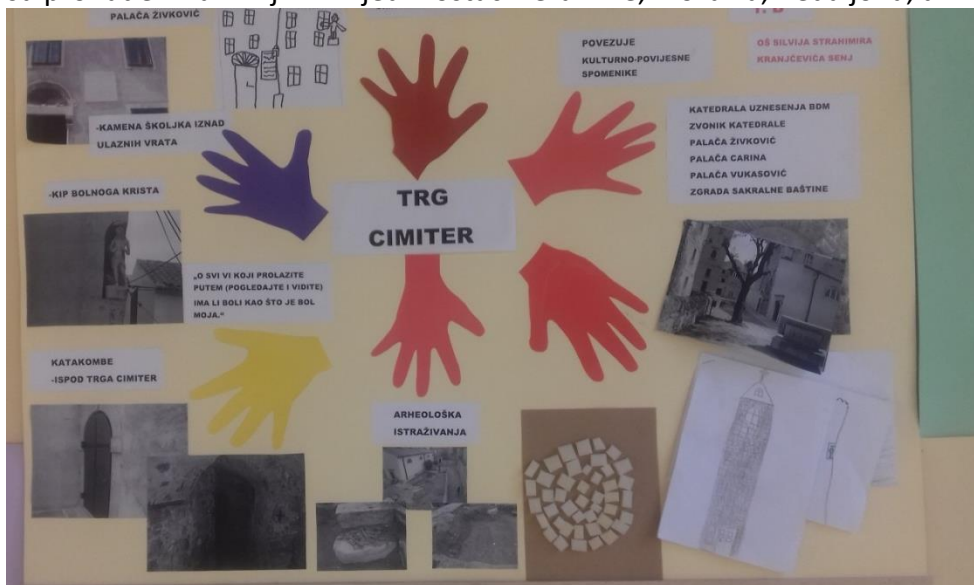

SENJSKU KATEDRALU,
ZVONIK KATEDRALE,
PALAČU ŽIVKOVIĆ,
PALAČU CARINA,
PALAČU VUKASOVIĆ,
ZGRADU
SAKRALNE BAŠTINE

Cimiter, prema latinskom, znači groblje. Kroz povijest služio je kao gradsko groblje. Tu su se pokojnici pokapali do 19.stoljeća jer je običaj tada bio da se pokojnici pokapaju u blizini crkava.

Palača Živković je kuća tadašnjeg poznatog senjskog zlatara.
Trg Cimiter ima i poznate katakombe, one su ispod trga. Mala željezna vrata rijetko se otvaraju, ali kriju brojne tajne. Na Cimiteru se izvode arheološka istraživanja gdje su pronađeni zanimljivi i vrijedni ostaci keramike, mozaika, medaljona, amfora i sl.

Ulica je dobila ime po Milanu Ogrizoviću, hrvatskom književniku, ali i političaru. Rođen je u Senju 1877.g., a umro je u Zagrebu 1922.

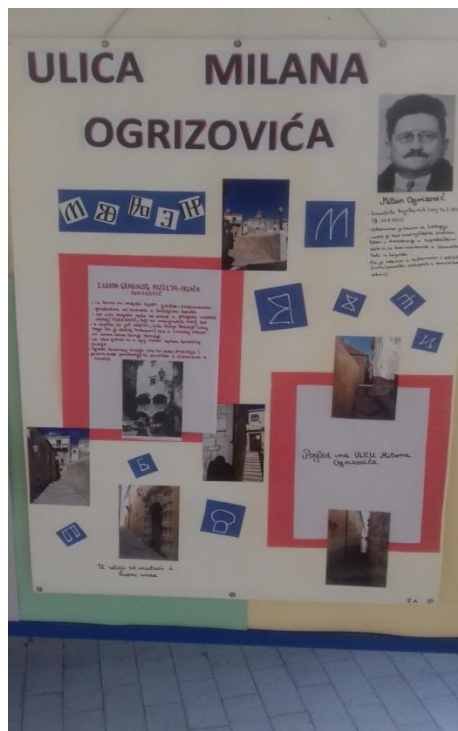
Školovao se u Zagrebu gdje je završio klasičnu filologiju na Filozofskom fakultetu. Profesionalnu karijeru ostvaruje kao profesor u srednjoj školi te kao lektor i dramaturg u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. Neko vrijeme bavio se književnom, ali i glazbenom kritikom.

1908. godine postao je zastupnik kao kandidat Čiste stranke prava. Prvenstveno je dramski pisac, no pisao je i novele, pjesme, operne librete i crtice. Neke od najpoznatijih drama su "Hasanaginica", "Dah" i "Prokletstvo".

U ulici se nalazi zgrada Gradskog muzeja-palača obitelji Vukasović koja je bila jedna od najutjecajnijih i najuglednijih senjskih obitelji. Građena je u 14./15.st.

U ulici se nalazi i Župni dvor.

Značenje riječi:

zad – iza

*magistrat – bivše gradsko
poglavarstvo*

*Mi učenici 2.b razreda
možemo zaključiti da je ulica
smještena iza nekadašnjeg
gradskog poglavarstva.*

*Ulica počinje spomen parkom
P.R.Vitezoviću, jer se tu nalazi
i Srednja škola P.R.Vitezovića,
a ono što je zgodno, spaja
dva trga: Frankopanski i trg
Mirka Ožegovića.*

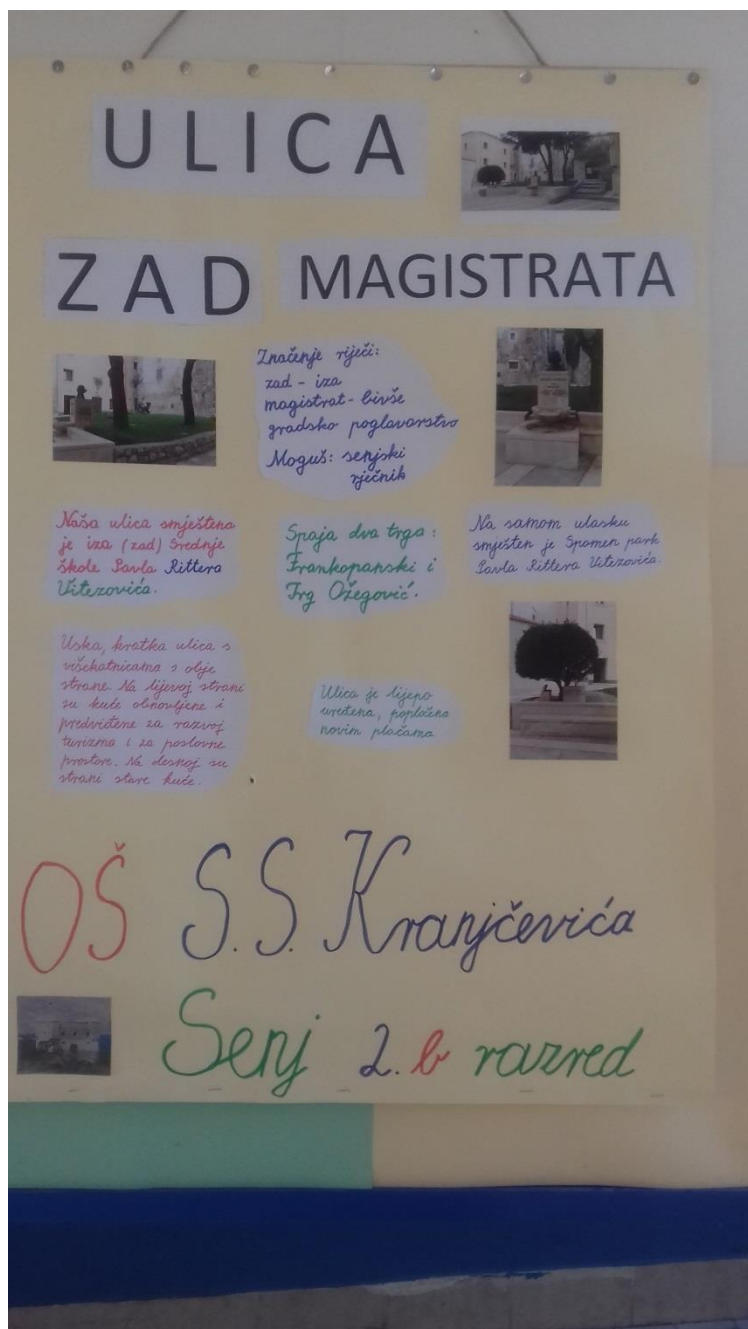
*Za razliku od mnogih senjskih
ulica možemo reći da je ova
ulica lijepo uređena i
popločena novim pločama.*

*Bili smo ponosni što smo baš
mi dobili takvu ulicu.*

II.B

ULICA
ZAD
MAGISTRATA

MI UČENICI 1. A RAZREDA SMO TREBALI NEŠTO SAZNATI I NAUČITI O TRGU KOJI JE DOBIO IME PO POZNATOM SENJSKOM BISKUPU MIRKU OŽGOVIČU.

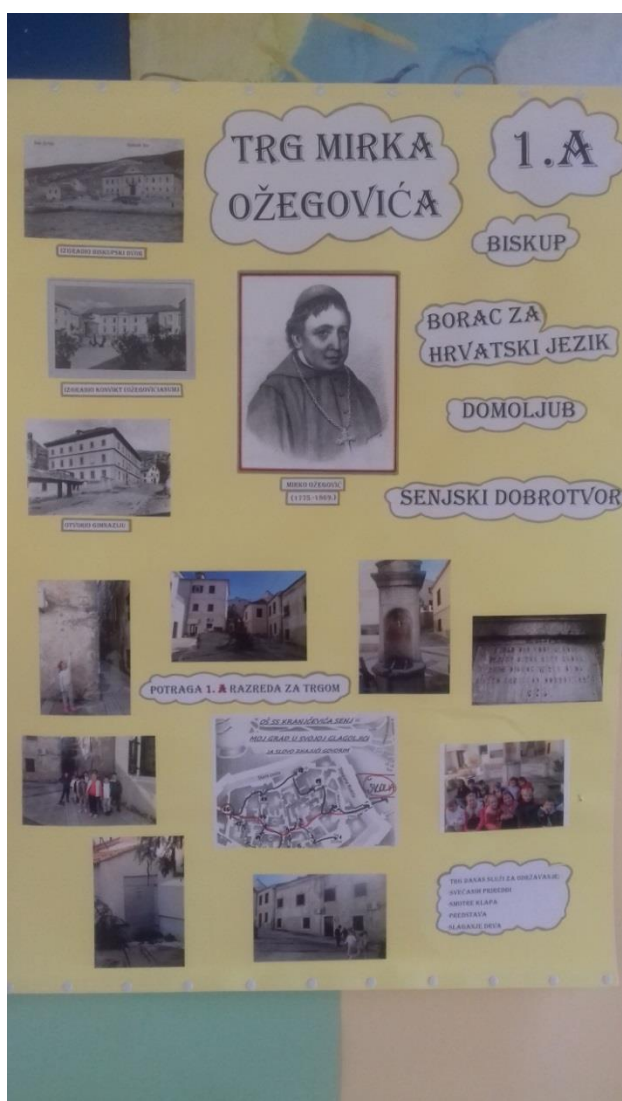
ON JE BIO PRAVA FACA U ONO DOBA ZATO JER JE IZGRADIO BISKUPSKI DVOR, OTVORIO GIMNAZIJU, UČENIČKI DOM ILI OŽGOVIĆIANUM.

MALO PRETEŠKA RIJEČ ZA PRVAŠIĆE!

JOŠ SE BORIO ZA HRVATSKI JEZIK I UVIJEK POKAZIVAO LJUBAV PREMA NARODU I DOMOVINI.

ZATO SU SENJANI OVAJ TRG NAZVALI PO SVOM DOBROTVORU. NA TRGU JE FONTANA NA KOJOJ TO PIŠE, ALI NAŽALOST IZ NJE NE TEČE VODA. ZATO OVOM PRILIKOM PREDLAŽEMO DA BI BILO LIJEPO DA SE POPRAVI!

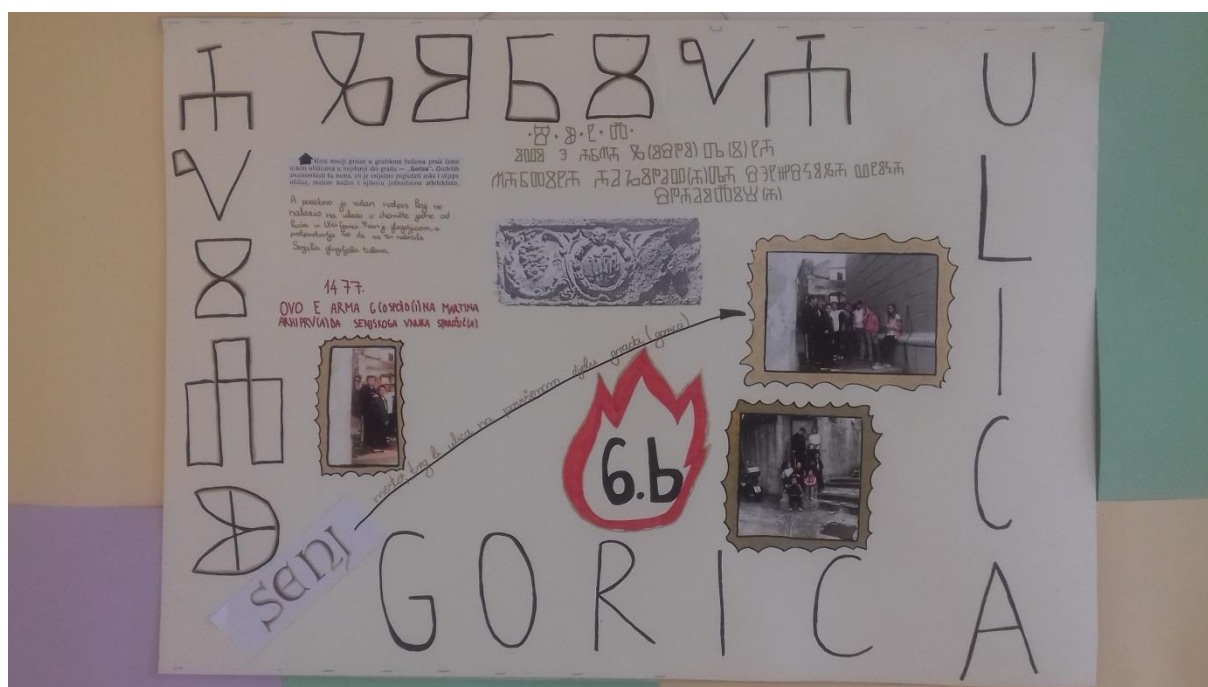

VI.b, razred je istražio: Zašto se ulica zove **Gorica**?

Pomogli su stari Senjani. To je ulica, mjesto ili trg na povišenom dijelu grada (gorica)

„Kroz noviji prolaz u gradskom bedemu prolazi se uskim uličicama u najstariji dio grada-Goricu. Osobitih znamenitosti tu nema, ali je vrijedno pogledati uske i slijepe uličice, malene kućice i njihovu jednostavnu arhitekturu.“

Osim Senjske ploče u Senju je pronađeno još 10 glagoljskih natpisa: Natpis na kamenoj ploči iz crkve sv. Martina, te Drugi natpis iz crkve sv. Martina koji se čuvaju u Hrvatskom povijesnom muzeju u Zagrebu, **Natpis na vratima kuće u Ulici Gorica**, Natpis na nadvratniku kuće u ulici Široka kuntrada, Natpis fra Šimuna Mečarića, dva ulomka s nadvratnika ili gornjeg praga nekog prozora, natpis na nadgrobnoj ploči pronađeni u tvrđavi Nehaj, a danas se čuvaju u Gradskom muzeju Senj, Natpis na nadvratniku stare, danas

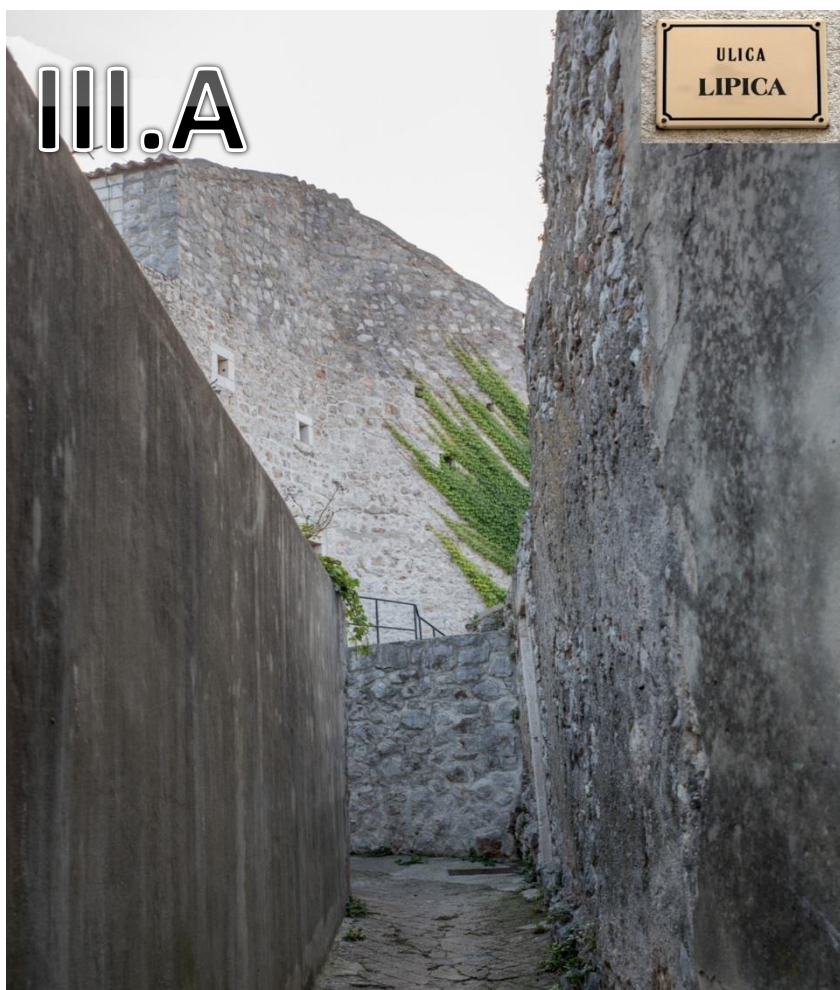
Natpis nad vratima kuće, br.24. Ploča dimenzija 102 x 44 cm, s natpisom na gornjem rubu: —————Č U N Ž OVO E ARMA G(OSPO)D(I)NA MARTINA ARHIPRV(A)DA SENSKOGA VNUKA- SPAROŽIĆ(A) 1477. Ovo je arma gospodina Martina, arhiprvada senjskoga, vnuka Sparožića.

srušene kuće Gradišer, Natpis na porušenoj crkvi sv. Jurja te Natpis sa pročelja senjske katedrale.

Bilo bi jako lijepo kad bi vlasnici obnovili svoje kuće i kućice. Tada bi Gorica ,u novom ruhu, zablistala i bila privlačna mnogim gostima i slučajnim prolaznicima. Mnogi bi poželjeli tu živjeti. Centar je grada, a miran i tih dio.

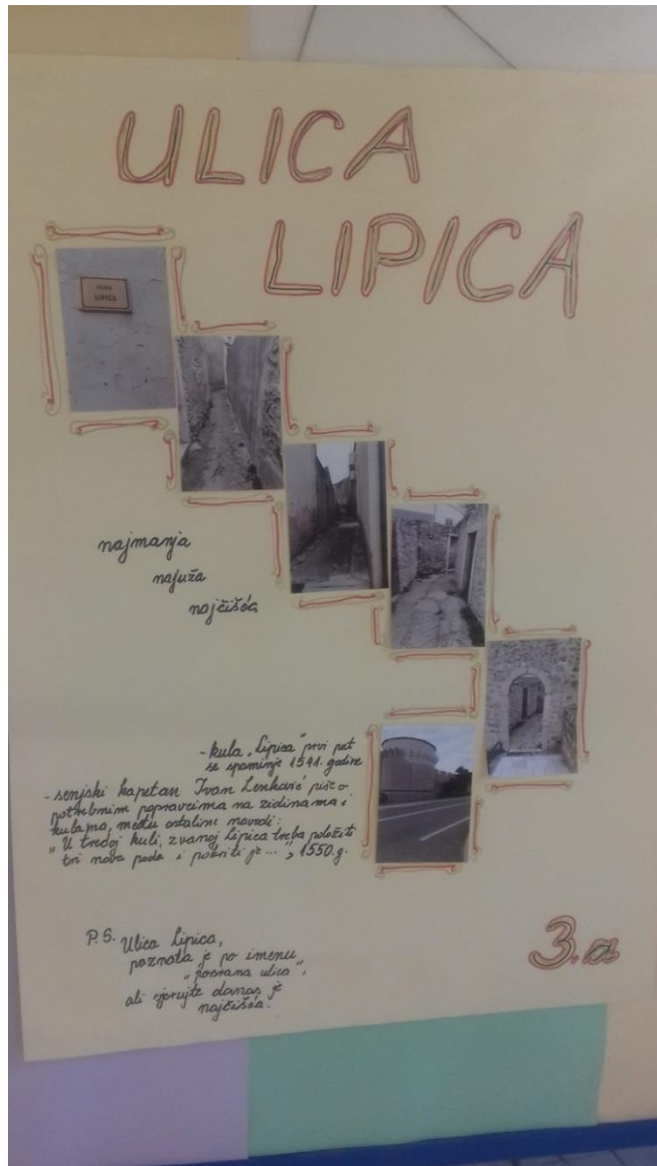

Ulica je dobila ime po kuli Lipici koja se tu nalazi, a koja je bila dio gradskih zidina s još nekoliko kula. Prva kula koja je izrijekom spomenuta jest »Lipica« godine 1541.

Senj se bio ogradio zidinama već davno prije pojave turske opasnosti i doba uskoka, kao što je to tipično i za druge srednjovjekovne gradove. Jer ovaj današnji Senj unutar nekadanjih zidina, kao i onaj jučerašnji, uskočki, tipičan je srednjovjekovni grad, mada povijest samog lokaliteta seže u davna vremena. Među ostalim karakteristikama srednjovjekovnog grada svakako je i ta da se ograđuje obrambenim zidinama, u duhu društvenog uređenja i općih prilika svog doba.

Planirano je da kula Lipica bude kula u kojoj će se realizirati projekt: BURA DOŽIVLJAJA-INTERAKTIVNA KULA BURE .

U uskočko doba, kako to danas možemo zaključiti, senjske zidine imaju već svoj definitivni oblik, koji se zadržao u daljnjim stoljećima, čije ostatke u nekom fragmentu možemo još danas vidjeti i doživjeti. Iako o počecima njihove izgradnje nemamo podataka, ipak se može zaključiti prema nekim dokumentima da one postoje već u XIII. stoljeću.

3.a zaključuje da je ulica kratka, ali i vrlo uska, slabo prometna, čista i izgledom interesantna.

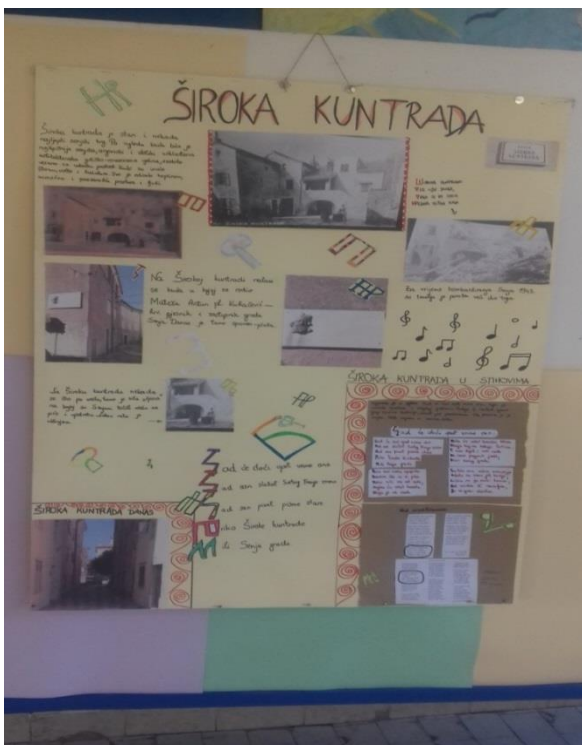

PŠ dr.M.Anića Krasno

Svi učenici područne škole iz Krasna doputovali su u Senj, njih 23. I oni su imali zadatak kao i svi ostali istražiti jednu senjsku ulicu, napraviti plakat i izraditi ploču. Nadamo se da im je taj dan bio zanimljiv, ali i poučan.

Široka kuntrada je stari i nekada najljepši senjski trg. Po izgledu kuća bila je najljepša senjska, organski i stilski usklađena arhitektonska gotičko - renesansna cjelina, osobito vezana za uskočku prošlost. Kuće su imale šternu, volte i balature. Sve je odisalo topline, mirnoćom i povezanošću prostora i ljudi.

Kad će doći opet vrime ono

**Kad san slušal Svetog
Franje zvono**

Kad san pival pisme stare

Priko Široke kuntrade:

Mili Senju-grade!

Naša će ostat hrvacka klica

**Stanja kaj na Nehaju
Fortica;**

Ti nan daješ i sad nade

Da ćemo pregorit jade:

Stari Nehaj grade.

Na Širokoj kuntrdi nalazi se kuća u kojoj se rodio Mateša Antun, pl.Kuhačević – hrvatski pjesnik i zastupnik grada Senja. Danas je tamo spomen ploča.

Na Široku kuntradu nekada se išlo po vodu , tamo je bila „špina“ na kojoj su Senjani točili vodu za piće i upotrebu. Nakon rata je uklonjena.

Osim Senjske ploče u Senju je pronađeno još deset glagoljskih natpisa, pa tako i natpis na nadvratniku kuće u Širokoj kuntradi.

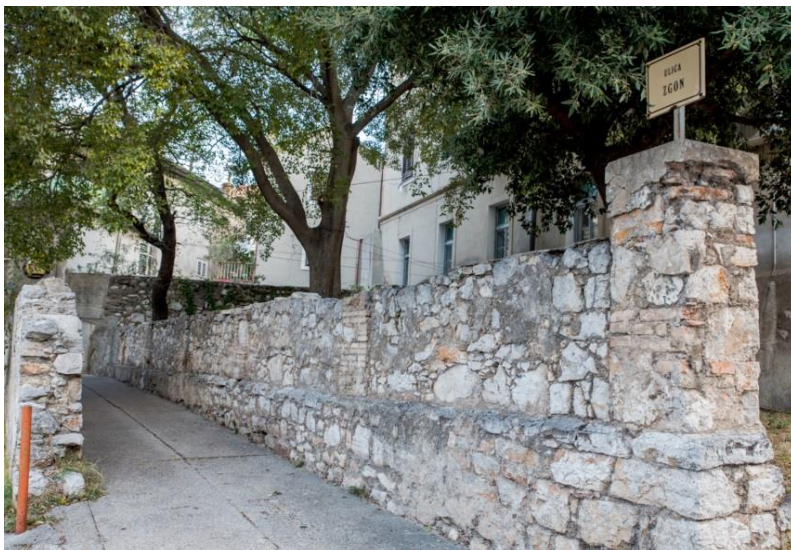
Natpis na nadvratniku na kući u ulici Široka kuntrada br. 4, dimenzija 117 x 28 cm.

Č U O V POP GRŽAN BIŠE PRAVADN(I)K 1483. Pop Gržan biše pravadnik.

Glagoljska slova ploče vrijednih Krasnara ukrašena su tzv.krasnarskim narodnim vezom.

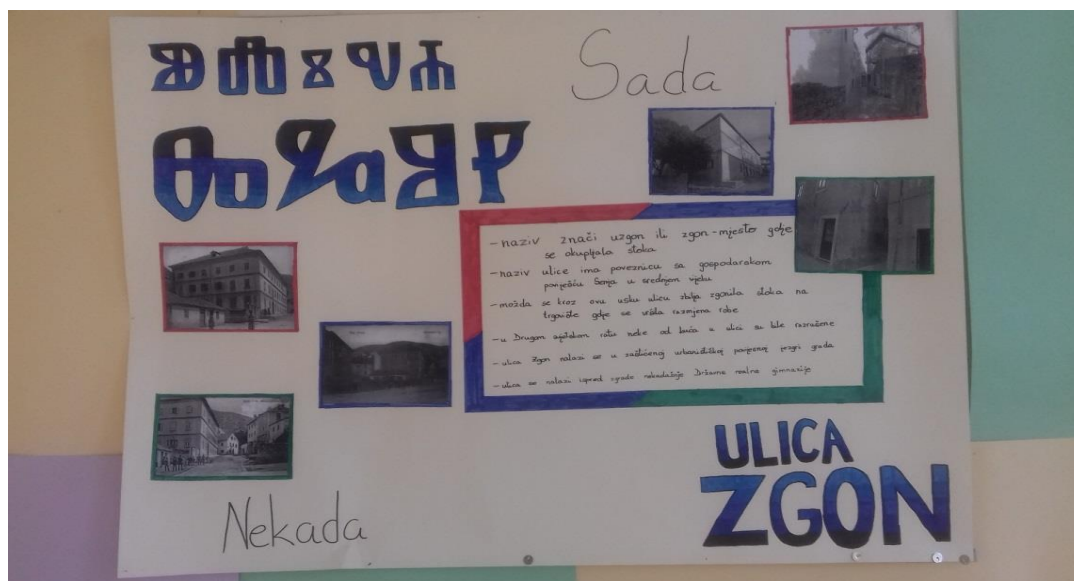
VIII.B – Ulica Zgon

- Naziv znači uzgon ili zgon-mjesto gdje se okupljala stoka
- naziv ulice ima poveznicu sa gospodarskom poviješću Senja u srednjem vijeku
- u II.svjetskom ratu neke od zgrada u ulici bile su razrušene
- ulica se nalazi u blizini nekadašnje Državne realne gimnazije
- ulica Zgon nalazi se u zaštićenoj urbanističkoj povijesnoj jezgri grada

Učenici 8.b razreda izradili su ploču sa zlatnim slovima na podlozi crvene, plave i zelene boje – bojama senjske zastave.

Za kraj

Moramo vam ispričati i anegdotu vezanu za ovaj naš glagoljaski susret

8.a razredu u kreiranju i izradi ploče pomagala je pedagoginja. Kako je ona uvijek u panici da neće stići, radovi su počeli odmah i ploča je bila prva gotova, polakirana i čekala je svoje mjesto. Našlo se i mjesto za nju, nekoliko dana se fotografiralo, mjerilo i odmjeravalo, predviđalo što ako bude kiša, bura i sl. Dan ranije, vrijedne glagoljašice Sara i Iva nosile su ploču na „probu“ u utor izloga u određenoj ulici i napokon... svi su bili zadovoljni.

Sutradan, rano ujutro već je bila na svome mjestu, prije nego bilo koja druga (tako bar mislimo).

Kada je krenula povorka učenika u šetnju zadanim ulicama grada, pedagoginja i vjeroučiteljica Kristina išle su ispred svih i po podu lijepile strelice kako bi olakšale kretanje učenicima i učiteljima.

Atmosfera vesela, opuštena, razigrana, za neke flegmatična, za neke naporna i napeta, ali...sve za uspjeh ove akcije.

Sve je bilo u redu do ulice Ruminja vrata. Prvašići pitaju gdje je ploča. Traže je pogledom, ali ju ne vide. Pedagoginja izbezumljena, najprije ljuta, a onda očajna, na rubu suza. Radi logistika. Pedagoginja, razrednica 8.a, pa onda i ravnateljica. Glagoljašice 8.a traže ploču u obližnjim kafićima. Nema. Ravnateljica ulazi u mesnicu, cvjećarnicu i još jedan kafić. Ploče nema. Zaključujemo, netko ju je uzeo kući za potpalu. Ako ništa, bar će se ugrijati. No, ploča je ipak nađena u susjednom kafiću zahvaljujući susjedu naše ravnateljice i vlasniku kafića. Nošena pod rukom ravnateljice vratila se u školu.

Jedan veseli sugrađanin uzeo je ploču, što je mislio s njom ostaje nam nepoznanica, no njegov komentar je bio: „Ča ja znan ča je to, vidil san neku ploču sa hijeroglifima i mislil san da su to ostavili neki turisti“.

A skoro je intervenirala policija.

Ipak je jedna ploča nestala i nije se pronašla.

Ploča 7.a

Poštenog nalaznika očekuje nagrada.

Moramo se dotaknuti i ↓↑↕ strelica koje su se lijepile da bi se stvorio putokaz kojim putem ići, a ne zalutati u tim starim, trošnim, ali našim ulicama.

Još jedan vrlo savjestan sugrađanin koji inače uvijek nešto čisti, bere odbačene papiriće i sl. vidio je trake kojima očito tu nije bilo mjesto. Tako je velik dio tih traka skinuo i otklonio kako bi počistio ono što očito nije trebalo biti na tim mjestima. Bilo je smiješno za pogledati, kao u crtiću A JE TO, jedan lijepi, a drugi odljepljuje. Neki su se dobro zabavili, ali neka... sve za uspjeh ove akcije.

A ima još nešto!

Divili smo se našim pločama, divili su se i drugi, i gosti i prolaznici. No najviše se uvijek dive oni koji sami sudjeluju u stvaranju svojih malih remek djela.

Zato smo na sastanku Vijeća učenika odlučili da će i predsjednici i zamjenici razreda koji čine Vijeće učenika glasati za ploču koja je njima najljepša. Kriteriji nisu bili definirani, u igri je bio samo opći dojam.

Naši „mali“ vijećnici ozbiljno su pristupili zadatku koji im je povjeren. Obišli su i razgledali sve ploče, svatko je glasao za svoju ploču, bez kopiranja onog ispred sebe, što je iznenadilo i pedagoginju. Osjećali su se vrlo važno dok su izricali svoj sud. Stariji učenici bili

su nešto suzdržaniji, odmjeraniji, više su se međusobno preispitivali.

Učenici terenskih škola, Vratnika, Svetog Jurja i Krasna prisjetili su se ploča pomoću fotografija koje su im poslane i na taj način su sudjelovali u biranju NAJ ploče.

Nakon zbrojenih glasova za jedan glas pobijedila je ploča 5.b razreda ispred ploče 8.b razreda.

Ono što smo saznali je da ih je na 1. ploči privukla zlatna boja na crnoj podlozi, a u drugoj boje senjske zastave sa zlatnim slovima.

K V I Z

20 ulica i trgova našega grada
ispričalo nam je svoje priče.

Da bi pokazali i potvrdili
svoje znanje o gradu i glagoljici,
predstavnici viših razreda, kao i
predstavnici područnih škola i škole
imenjakinje iz Zagreba, nakon
predstavljanja ulica i trgova te šetnje
gradom, sudjelovali su u školi u
kvizu *Moj grad u svojoj glagoljici*.
Kviz su pomogli pripremiti i izvesti
Mladi knjižničari.

20 koraka dijelilo je
natjecatelje od cilja. Znanjem i
srećom (bacanjem kockice) krčili su
sebi i svojoj grupi put do škrinje s
blagom. Na zadnjoj etapi puta čekala
su ih po dva zlatnika, ali prava se
nagrada krila u velikoj zlatnoj
škrinji.
Škrinju su otvorila 4 zlatnika i jedna
riječ koju krije zagonетка.

*(Rješenje: **Senj** su zlatnici u velikoj
zlatnoj škrinji hrvatske kulturne
baštine koju smo svi naslijedili i koju
moramo čuvati pa će nas ona i*

*nagraditi ili kao u slučaju naših
natjecatelja – zasladi.)*

Ovo su pitanja iz rubrike **POGODI ŠTO SAM**. Provjerite koliko prepoznajete dijelove svoga grada.

1. Najznamenitiji sam spomenik senjske prošlosti, vjere i kulture. Iako sam 8 i pol stoljeća stara i kroz povijest više puta doživjela krah, odbijam pretvorit se u prah. Jer moj je posao da pružam utočište i mir, uzdižem duh; ljudskoj sam duši kruh. Ja sam_____.

2. Ja sam jedan od simbola Senja grada, a nisam bura ni Nehaj kula. Otvorili su me krajem 18. stoljeća, da označim kraj Jozefine, ceste koja spaja Karlovac i Senj. Danas sam najbrži put od Cilnice ka Aleju, kroz mene prolaze djeca nakon zadnjeg sata, ja sam_____.

3. Palača plemićke obitelji Vukasović mi je dom. To dokazuje da imam stila: gotičko renesansnog, kako bih preciznija bila. Ustanova sam kulturna i znanstvena i fina. Čuvam i pokazujem povijesno kulturnu građu koju u zbirke slažu. Želiš li više detalja, samo pitaj tetu Blažu. Ja sam_____.

4. Do 1785. mojim je koritom tekla bujica. Sada po meni teku rijeke ljudi jer senjski sam

korzo i šetnica. Čuješ li zvuk koraka, tok – tok? Ja sam...?

5. Najveći sam trg u gradu s velikom fontanom i puno automobila. Iako sam ljeti središte karnevalske fešte, većinu vremena čuvam aute dok im vlasnici idu pješke. Ja sam_____.

6. Ja sam trg. Iako je pavlinski samostan po kojem sam dobio ime sada stambena zgrada, moje ime i dalje važi. Čuvaju me tri mornara koja su uvijek na straži. Kako se zovem?

7. Sada sam oronuli starac, bura mi kosti broji ledenim dahom svojim, al usprkos tome ja i dalje stojim. Čekam bolje dane na Velikoj placi, mjestu svom, zagledan u ono što sam nekad bio: kuća plemića i đlački dom. Ja sam...?

8. Zvonko se glasam metalnim glasom svojim preko puta Staroga grada. Bio sam nekada dio crkve dok nije došao veliki rat. Od crkve nije ostalo ništa, osim mene, da svojim glasom mjerim vrijeme i izvijam kameni vrat, gledam kako puše sestra bura i sija sunce brat. Ja sam....

